

*La cançó popular
catalana en el
repertori actual de les
corals de Catalunya*

Francesc Rius

Maig 2002

La cançó popular catalana en el repertori actual de les corals de Catalunya

Index

Planteig del treball	2
Activitat d'observació	3
Anàlisi de les entrevistes	5
Conclusions	13
Anex	14

Planteig del treball:

Volem saber si avui dia les corals de Catalunya canten moltes cançons populars, quin tipus de cançons, d'on treuen el repertori, quines harmonitzacions, i per quines raons canten cançó popular.

- 1) Per obtenir aquestes dades hem plantejat una **activitat d'observació**, que ens dirà quantes i quines cançons canten les corals.
- 2) Per a saber les raons d'aquesta tria i les opinions i inquietuts dels protagonistes, hem preparat una **enquesta** que realitzarem amb els directors de les corals, ja que són els responsables de la programació i per tant, de la música tradicional catalana que es canta a les corals.

El treball té en compte sobretot, l'activitat de programació de les corals en els últims 15-20 anys, però es fan referències al temps de la dictadura i al món orfeonístic de la primera meitat del segle.

Activitat d'observació:

Utilitzem diverses fonts per a conèixer les dades referents a les cançons que es canten:

- a) una principal i directa que és obtenir la programació d'un període determinat d'unes quantes corals
- b) una secundària que és mirant les partitures disponibles, o sigui els catàlegs de música coral de les editorials que editen música popular catalana
- c) Una font addicional serà mirar els CDs disponibles a les botigues de discos

1) Programació de cançó popular catalana.

Hem aprofitat les enquestes per a preguntar als directors quines cançons populars cantaven, harmonitzades per quí, i quan les cantaven. La majoria fa un concert de Nadal, que és quan es canta més cançó popular (pot arribar a ser mitja part de programa). La resta de l'any es canta d'una manera més esparsa. El compositor-harmonitzador més valorat actualment és en Manuel Oltra. Pep Vila també és força valorat. Es canten pocs títols, i en general, quan una harmonització té èxit, escombra les altres. Com a exemple d'una programació anual, aquestes són les cançons populars catalanes que el Cor Ciutat de Tarragona ha cantat o cantarà el curs 2001-2002:

Muntanyes regalades	Santi Riera
Muntanyes del Canigó	Nadal Puig
L'àngel i el pastor	Manuel Oltra
Margarideta	Manuel Oltra, 10 cançons pop esp (guitarra)
Sant Joan	Manuel Oltra, 10 cançons pop esp (guitarra)
El pobre alegre	Manuel Oltra, 10 cançons pop esp (guitarra)
La filla del marxant	Manuel Oltra, 10 cançons pop esp (guitarra)
Muntanyes regalades	Manuel Oltra, 10 cançons pop esp (guitarra)

2) Catàlegs de música popular catalana coral

En el treball original vam adjuntar els catàlegs de Clivis, DINSIC, FCEC, i Boileau. En aquesta versió electrònica del treball preferim que el lector faci la consulta directa a les pàgines Web respectives.

A continuació alguns comentaris sobre aquestes editorials: la més veterana, coneguda i completa és la "mf" que durant el desert de la dictadura, va ser impulsada per Oriol

Martorell. Recentment ha passat a ser distribuïda per Clivis. Aquestes, juntament amb Dinsic i les publicacions de la FCEC (Federació Catalana d'entitats Corals) són les que més utilitzen els directors. L'editorial Boileau té una gran quantitat de música coral, entre la qual hi deu haver força cançó catalana, però si no es coneix el títol no se sap, perquè el catàleg no ho indica. Cap dels directors ha mencionat Boileau. Entre tots els catàlegs hi poden haver menys d'un centenar de títols i harmonitzacions, molts de Nadal.

3) **CDs de música popular catalana en versió coral**

Expressament no he anat a les botigues especialitzades sinó al comerç general i els grans magatzems, i he constatat una pobresa extraordinària, una presència escassíssima.

- a) Abacus de la UAB (plaça cívica). No hi ha absolutament res.
- b) FNAC de Plaça Catalunya. Un sol disc del Cor de Cambra del Palau, amb les 10 cançons populars espanyoles per a cor i guitarra (5 de catalanes), veure més amunt el programa del Cor Ciutat de Tarragona
- c) El Corte Inglés. Al de Plaça Catalunya no hi havia absolutament res. Al del Portal de l'Àngel hi havia un sol disc, de la coral Sant Jordi, dirigida per Oriol Martorell on hi havia:

Sota de l'om	Enric Morera
El Rossinyol	Perez Moya
La calma del mar	popular (no hi ha nom d'arranjador)
El pardal	popular (no hi ha nom d'arranjador)
El noi de la mare	Ernest Cervera
El cant dels ocells	popular (no hi ha nom d'arranjador)
Els segadors	popular (no hi ha nom d'arranjador)
La filla del marxant	Manuel Oltra
La dama d'Aragó	Lluís Millet
La gata i el belitre	popular (no hi ha nom d'arranjador)
Muntanyes regalades	M Soler
L'hereu Riera	Comellas Ribó

Parlant amb els dependents /dependentes, em van dir que els discos que apareixen al mercat els ténen fins que s'esgoten però ja no es tornen a demanar. Per Nadal solen tenir alguna cosa més, sobretot si és novetat.

Anàlisi de les entrevistes:

Al darrera de qualsevol programació hi ha un criteri, que quasi sempre és una atribució en exclusiva del director, a partir de les possibilitats del grup i de la música disponible.

Per conèixer aquest criteri dels directors (i també d'un compositor, en tant que subministrador d'harmonitzacions de cançons populars), s'han entrevistat les següents persones:

- 1) Pep Prats (Coral Cantiga, i Cor Ciutat de Tarragona)
- 2) Montse Ríos (Coral Càrmina, i Coral Universitària de la URV)
- 3) Anton Colom (Coral L'Eixam del Centre de Lectura de Reus, corals infantils)
- 4) Poire Vallvé (Orfeo Gracienc, i Cor de la UAB)
- 5) Josep Navàs (Coral del poble de Vilabella)
- 6) Pep Baucells (compositor)

que han contestat les preguntes d'un qüestionari que reproduïm al final d'aquest treball. Cada una de les converses s'ha enregistrat i transcrit, per a poder-ne fer l'elaboració conjunta que es descriu a continuació.

A partir de les respostes individuals a l'enquesta, s'han agrupat les respostes, elaborat les coincidències i explicitat les tendències generals, de la qual cosa s'han tret les conclusions finals del treball. Malgrat que les idees recollides són molt riques i individuals, hi ha una àmplia coincidència en molts aspectes del que consideren que es fa i s'ha de fer amb la cançó tradicional catalana. Crec que el territori cobert i la solvència dels directors (la majoria dirigint dues corals) en fan una mostra representativa. Entrevistar un compositor també ha estat un gran encert, ha donat punts de vista complementaris i imprescindibles. Finalment haig de dir que tots ells han estat molt amables i col·laboradors i ha estat un plaer el temps de diàleg amb ells.

Analitzarem les respostes col·lectivament per temes:

- Quina és la principal raó per la qual la teva coral (les teves corals) canta cançons popular catalanes?

Resum:

pel públic, que la coneix i la sent com a cosa seva; i per a potenciar la cultura de país.

Comentaris individuals:

“Suposo que hi ha una mica de tot. Per una banda, hi ha l’últim punt, que moltes vegades ja programem cançons d’aquestes pensant en això, que és la cançó del país”

“la última també té la seva part, perquè si una cosa cultural hem de fer, ho hem de fer amb la cultura nostra. Les dificultats tant estan amb aquestes com amb les altres, no és qüestió de dificultats sinó de, volgutament programar més cançons tradicionals”

“no és per cobrir quota, no és una qüestió que diguem, bé, s’ha de fer, i conformista, sinó que jo hi crec en la cançó, jo crec que la cançó catalana ens la defensem nosaltres” “La última sobretot (quota)”

“és un repertori conegut, la gent ho entén i ho accepta més bé, i per tant és una raó per posar música popular.”

“jo crec que als cantaires els hi agrada cantar repertori popular no per això ho programaria, ho programo més pel públic i perquè crec que ho haig de fer”

“O sigui, quan t’agafes una cançó tradicional i et poses a treballar-la, primer per part de la coral hi ha un cert rebuig, et diuen, uh quin rotllo, això que ja ens ho sabem, però després al final de tot, hi ha com una elevació cultural, filosòfica o digue-li com vulguis”

“haig de vigilar una mica perquè quan vens de cantar alguna cosa que tingui una mica més de pes musicalment, quan entres a cantar cançons populars, al contrari, té una certa tendència a pensar que és peix petit”

“a mi una cançó tradicional ben bonica harmonitzada amb poca gràcia no m’interessa per res.”

- En els teus criteris de tria de les cançons, hi pesa molt el text, o aquests criteris són principalment musicals? Creus que el públic valora el text? I el cantaire?

Resum:

es té en compte el text i la melodia, però es tria en funció de l’harmonització.

Comentaris:

“Fem de tot, però jo més m’estimo aquest altre que agafa tres estrofes i les tracta de forma diferent, ho trobo més interessant.”

“Els textos són llargs però a més a vegades són carrinclons, que potser en la seva època funcionaven però ara no.”

“Per tant, jo en principi penso molt en l’obra, no en que sigui la cançó tal, sinó com està muntada l’obra i com funciona a quatre veus”

“Per regla general, el text cantat no es pot adaptar a la lletra sencera perquè n’hi ha molta de lletra, però al caràcter general de la lletra s’hi adapta bastant, si és trista, o alegre cada vers ho demostra. A la meua coral, procuro defugir les melodies molt conegudes coralment, aleshores no és que tingui massa importància el text”

“Són principalment musicals, encara que entenc la cançó de forma global, en quant és poesia – música.”

“Jo no el tinc gaire en compte, la veritat, jo tinc més en compte la música i el vestit, diguem, l’harmonització”

“Les dues coses, el text i la música.”

“és difícil de fer però intento arribar al final de la història, almenys pels cantaires, de saber si es van casar o no es van casar, no?”

- Quasi totes les cançons del repertori coral són harmonitzades (habitualment, 4 v.m.) Hi influeix el tipus d’harmonització en l’acceptació del públic o el que més importa al capdavant, és la tonada?

Resum:

depèn del tipus de públic, el musicalment culte, valora l’harmonització, el més popular, valora en funció de que coneix o no aquella cançó tradicional.

Comentaris:

“En un públic popular és un 50 %. En un de culte, influeix més la versió, crec jo.”

“El públic primer té una alegria de dir, aquesta la conec, després depèn de l’acostumat que estigui a sentir música, valorarà també la qualitat de l’harmonització”

- Has fet alguna vegada algun encàrrec a un compositor perquè faci harmonitzacions de una o d'un grup de cançons populars? Li has demanat alguna característica concreta, li has dit quines cançons volies o la tria l'ha fet ell? Has harmonitzat tú mateix alguna cançó popular catalana? Amb quin criteri? Creus que els compositors hi haurien de dedicar més atenció a l'harmonització de cançons populars catalanes? I mirat des d'un altre punt de vista: se'ls hi haurien de fer més encàrrecs?

Resum:

encarregen les pròpies corals, o escriu el director, però no es fan encàrrecs des de l'Administració.

Comentaris:

“Sí, he fet encàrrecs, demanant unes certes característiques tècniques, però la tria de les cançons l'ha fet l'harmonitzador. També he harmonitzat cançons populars jo mateix, generalment que no hagin estat harmonitzades i que m'agradi globalment, text i música”

“Jo també he harmonitzat alguna cançó popular catalana i sempre he deixat que la melodia sortís molt enfora i màxim el que he fet ha sigut canviar el substracte harmònic, però no més”

“nosaltres estem fent una labor de suplència, perquè a mí m'agradaria saber qui està encarregant obres al autors. Jo crec que s'haurien de fer molts més encàrrecs, i l'Administració ara que no hi ha mecenes, hauria de treballar de mecenes, i fer això, també per a la cançó popular, naturalment”

- Perquè no es canten gaire o gens les harmonitzacions de Morera, Nicolau, Millet, Pujol i en general, les del repertori orfeonístic? Raons estètiques, o de dificultat, o altres?

Resum:

No es canten tant per raons pràctiques (nombre de cantaires, divisis de veus d'home) com per raons d'estil, es considera una estètica passada).

Comentaris:

“es fan adaptacions, les famoses de veus d'home a veus mixtes; potser la gent se'n cansa perquè prefereix coses noves, però s'ha de dir que si són boniques, perquè no cantar-les?”

“ molt d'aquest repertori és d'un simfònic grandios que és molt difícil de cantar”

“crec que és un estil que un ha de treballar. És com els espirituals negres, fins que no entres en l’òrbita, costa i es fa malament, És molt difícil, és un llenguatge, ho has de conèixer molt, i a més les obres, moltes, són boniques, estan ben escrites, però no són allò que et faci emocionar desseguida”.

- Prefereixes les harmonitzacions “a capella” o amb instruments? Creus que funciona la fórmula de fer una harmonització de diverses cançons, i enllaçar-les amb interludis instrumentals?

Resum:

es prefereix a capella, però és que hi ha molt poca cosa amb instruments, per tant hi ha una curiositat, també. La fórmula del pòpurri no agrada gaire.

Comentaris:

“Sí, potser és això, que no hi ha uns instruments molt peculiars per acompanyar la cançó tradicional, que pel que sé de treballs de camp que havia fet el Biel Ferré, aquestes cançons s’acostumaven a acompanyar només amb percussió, el que hi hagués a la vora, per exemple la botella d’anís damunt la taula, els ferrets, els ossos, etc”

“Per la música catalana no sé si prefereixo amb instruments o a capella, però fa poc quan vam fer el 150 aniversari de la tenora, li vam demanar a un xicot de l’Empordà, en Jordi Molina, uns arranjaments per quatre instruments de cobla: tenora, tible, fiscorn i contrabaix, i va fer uns arranjaments de tres o quatre cançons populars amb aquests instruments: eren formidables, estaven molt bé; aquí estem poc avesats, però per exemple a Amèrica del Sud és absolutament impossible pensar que cantin una sola cançó popular sense la guitarra, o el “cuatro”, o la percussió, evidentment o tot això. És probable que el caràcter normalment més líric de la cançó catalana, faci que l’acompanyament rítmic no hi tingui tant joc, i s’hauria de pensar en un altre tipus d’instruments”

“Per la música catalana no sé si prefereixo amb instruments o a capella, però fa poc quan vam fer el 150 aniversari de la tenora, li vam demanar a un xicot de l’Empordà, en Jordi Molina, uns arranjaments per quatre instruments de cobla: tenora, tible, fiscorn i contrabaix, i va fer uns arranjaments de tres o quatre cançons populars amb aquests instruments: eren formidables, estaven molt bé; aquí estem poc avesats, però per exemple a Amèrica del Sud és absolutament impossible pensar que cantin una sola cançó popular sense la guitarra, o el “cuatro”, o la percussió, evidentment o tot això. És probable que el caràcter normalment més

líríc de la cançó catalana, faci que l'acompanyament rítmic no hi tingui tant joc, i s'hauria de pensar en un altre tipus d'instruments, no sé que dir.”

“Amb instruments practicamente no he tingut oportunitat de fer res. Sempre he fet cançó tradicional a capella. Crec que l'instrument podria ser una bona solució per a tenir una mica més de timbres i textures diferents, per fer més interessant l'obra, però no és necessari.”

(del poupurri) “És molt lleig. Jo n'he fet d'això, eh? Però quan ho sento em vénen tots els mals, és molt lleig, és fer un poupurri, això ja es fa amb el ball, i ja està bé, doncs amb cançons potser sí, però al final acabes dient, i perquè aquests enllaços?”

“Home, això podria ser una cosa interessant, jo crec que... no sé si després em faras la pregunta però per si de cas, ja t'ho dic ara: jo crec que el que fa falta aquí és gent que en sàpiga molt d'escriure i que s'hi posi, gent que agafin la cançó tradicional i la facin viure d'una forma diferent a la que ha viscut des dels Millet, i tot això, n'hi ha pocs que tinguin aquest ofici i que s'hi dediquin, i pocs sobretot que estiguin en una òrbita de cosa novedosa. Ara amb la Càrmina estem muntant el Llibre Vermell del Xavier Benguerel, que ha agafat el Llibre vermell i li ha fet el que li ha donat la gana, ha exposat els temes i els cànons però després ha marxat per on ha volgut, perquè no? I en altres països s'ha fet.”

“Sí, està bé, de fet jo n'he fet una, està feta amb diferents melodies populars que totes són cançons de bressol i totes estàn tretes d'aquest cançoner, són 4 o 5 cançons que he lligat amb veus, per cantar-ne una darrera l'altra. Trobo que és una fórmula vàlida que potser no s'ha fet massa”

“No gaire. De vegades la tria no és del meu gust”

- Trobes que sempre s'harmonitzen i es canten les mateixes cançons populars? Són les millors? O és que les altres són desconegudes? Què s'hauria de fer amb tot el material de l'obra del Cançoner Popular de Catalunya? Fer-lo accessible a tothom o guardar-lo pels investigadors? Publicar-lo tot? Només quan se'n pogués fer un estudi crític? O no val la pena?

Resum:

es té consciència de que se'n canten poques, però no hi ha tantes harmonitzacions que els directors considerin interessants. Respecte a l'Obra del Cançoner Popular s'hauria de publicar tot.

Comentaris:

“Doncs si t’has de mirar tota la col·lecció de fitxes, o et passes molta estona buscant, o no trobes el que busques, i un compositor si busca una font segurament que buscarà coses molt més aprop, per la mandra mateixa d’anar a buscar unes fitxes, però es clar podria ser interessant si diguéssis, vull cançons de tal tipologia i les tinguéssis allà, i temàtiques, etc. etc. o m’interessa molt per una cosa molt concreta, i tot i així, no me les arribaré a pulir totes, tot i que segurament perderé molta informació de coses molt boniques.”

“Sí, hi ha molta cosa desconeguda, mira ara fa pocs anys es va editar el cançoner del Quim Maideu, la Crestomatia, allò és interessantíssim, però ara agafes a qualsevol persona que no tingui contacte amb la música i li dius, marca’m les que et sàpigues, i li surt un percentatge de riure, si agafes algú que està dintre del camp de l’ensenyament de la música en un àmbit més o menys progressista, i que ha treballat en cançó popular, doncs el percentatge puja moltíssim, però ara allò de dir, totes, evidentment ningú, i n’hi ha una gran quantitat que ni tan sols n’havies sentit a parlar, d’algunes et sona el títol, d’altres el text, però n’hi ha moltíssimes desconegudes. Crec que aquest coneixement tan pobre es podria millorar també des de l’àrea d’ensenyament musical”

“Jo crec que totes són bones, unes poden tenir més riquesa i altres són més simples però no pitjors. Però també hi ha una altra cosa, que tota aquesta promoció es va fer un moment donat, quan calia que tothom cantés el mateix, per un motiu polític. Tot sabem que al Secretariat hi havia una especial tendència a fer un programa comú amb les mateixes cançons i harmonitzacions, que féssin possible els actes col·lectius. Això ja ha passat i avui dia t’has d’espavilar amb el repertori.”

“Publicar-ho tot, si pot ser, a si més no, que fos a l’abast de tothom”

“Crec que s’hauria de treure la pols a molt més material, perquè a més n’hi ha de molt bonic. Saps? Està bé el llibre del Quim Maideu, la Crestomatia, allà hi ha moltes coses lo ideal per a mí, seria que jo pogués conèixer tot aquest material, jo voldria tenir a casa tots els cançoners de la cançó popular catalana i poder escollir, no? on hi ha més editat és al recull de l’Amades, ara com ara”.

“Jo crec que falta això, que a nivell tradicional falta molt per conèixer, una de les coses més sensibles és això, aquesta manca de fluïdesa del patrimoni cultural que tenim amagat allà i que no hi ha manera, i jo he anat allà personalment i jo només els convidava a fer una xerrada perquè uns alumnes de magisteri musical es motivéssin sobre el tema, doncs cap interès”

- Es canta / es programa / s'escolta menys cançó popular catalana ara que en temps de la dictadura? Era una forma d'afirmació i resistència? Funciona encara com imatge de país? Perquè?

Resum:

No hi ha unanimitat, però sí majoria que pensa que es canta menys.

Comentaris:

“Jo penso que s'havien de recuperar moltes coses i la cançó hi va ajudar. Però actualment a la gent ens agrada que ens expliquin històries i potser la cançó popular es canta sobretot en l'etapa infantil, que tenim molta imaginació i ens imaginem les històries, també es fa molt com a curiositat etnomusicològica. No sé si es canta menys cançó en general, perquè les cançons de l'Alejandro Sanz se segueixen cantant, i la gent quan se jubila va al cor del casal d'avis, i potser les corals avui van a buscar un repertori molt més elitista i la cançó popular es redueix a aquelles poques que interessin especialment, en canvi s'han fet coses molt boniques amb cor, però voler que tothom canti cançó popular, això és una altra cosa”

“Sí que es canta menys, jo diria que bastant menys, i entre altres coses perquè el temps va anant posant les coses a lloc, i les corals testimonials ja no es justifiquen com abans, ara avui en dia ja es demanen altres coses i abans era cantar més o menys bé, més o menys malament, però cantem per fer país (i cantem cançó tradicional), i ara cada vegada et trobes més que a les corals la gent vé perquè vol un nivell, un tipus de treball i un repertori, i les questions socials i de comunitat... bé, ja està bé fer un sopar de tant en tant i trobar-nos, però si no funciona l'assaig, i el repertori i el concert, et diuen que adieu-siau”

“Ara té una finalitat més de descoberta que no pas d'afirmació de país; crec que el treure la cultura del país també pesa, però per descobrir-la, no pas per a cantar-la com una obligació, sinó perquè és la nostra i l'hem de conèixer, tant la més bona com la més dolenta, com fan els altres països.”

“No estic segur si ara s'escolta menys cançó popular, jo crec que n'hi ha tanta com abans. Jo crec que canvia la funció, sí, efectivament, però jo penso que la gent continua cantant molta cançó popular, abans es cantava com afirmació. Jo crec que una de les imatges del país és la cançó popular”

“Home, es clar, evidentment, tenia una funció d'afirmació d'identitat que ara no fa falta. La cançó popular sobreviu, es manté, es manté perquè hi ha unes ganes de fer-ho, i estan als arxius de les corals, i que ho fem perquè això ja es cantava i això ja se sap.”

Conclusions:

Aquestes respostes ens donen una informació valuosa respecte a les estructures del món coral actual i la seva actitud cap a la cançó popular catalana, a la qual se li dona molta importància, importància que es reflexa en la inclusió en el seu repertori.

Hi ha un sentiment de transmetre cultura popular i país. Per altra banda, hi ha un públic que espera aquestes cançons.

La cançó s'ha convertit en un objecte que es valora per ell mateix, i es converteix totalment al llenguatge coral mitjançant l'harmonització adequada, que es valora molt com a tal.

Qui més qui menys espera una renovació, tant per l'aportació de noves cançons com de nous criteris d'harmonització.

Políticament no es necessita com abans.

Epíleg: Vull acabar explicant una anècdota de fa pocs dies que em va fer aixecar les celles:

Jo he estat de sempre molt vinculat al món coral, i he acceptat com a natural aquesta "cançó popular", que històricament havia estat precedida dels cants orfeonístics, que havien estat precedits dels Cors de Clavé, aquests darrers cantant una mena de cançó popular d'autor.

Doncs bé, el divendres vaig anar a una conferència que donava el Xavier Orriols (estudios del folklore català, constructor d'instruments tradicionals i sonador de gralla) i on va fer referència als Cors de Clavé com el primer enemic que va tenir la cançó tradicional: la gent cantava aquells cants de música culta (cultura no ho sé, en qualsevol cas, no cantada amb gaire artífici) i va començar a deixar de cantar els cants tradicionals.

Resulta que els cors de Clavé van treure els homes de les tavernes, però segons Orriols, això va fer també que aquests homes deixessin de cantar les seves cançons per a cantar les de Clavé. No m'ho havia mirat mai d'aquesta manera, però ens hauriem de preguntar si realment abans cantaven cançó popular i després van deixar-la de cantar.

Anex

La cançó popular catalana en el repertori actual de les corals de Catalunya

Qüestionari:

1. Quina és la principal raó per la qual la teva coral (les teves corals) canta cançó popular catalana?
 - a. perquè provoquen una millor recepció del públic.
 - b. Perquè al cantaire li agrada més.
 - c. Perquè és més senzilla de muntar pel director /d'aprendre pel cantaire.
 - d. Perquè així es cobreix la “quota” de compromís amb el país.
2. Son aplicables a la teva coral aquestes altres raons complementàries?
 - a. És la manera de “millorar” i fer més “cultura” la cançó popular monòdica i aconseguir conservar-la i difondre-la
 - b. És una manera de fer repertori més modern: en una tonada que tothom coneix, és més fàcil que el públic accepti millor els “atreviments” musicals que hi pot col·locar el compositor.
3. En els teus criteris de tria de les cançons, hi pesa molt el text, o aquests criteris són principalment musicals? Creus que el públic valora el text? I el cantaire?
4. D'on treus el repertori? Clivis, alguna editorial més?
5. Programes més cançó de Nadal que de les altres? Fas cantar cançó de Nadal fora del període nadalenc?
6. La cançó popular sol tenir un nombre considerable d'estrofes: en fas només un parell o tres, o intentes explicar la història completa?
7. Acostumes a fer programes tot de cançó popular (catalana o no) o combines una part de popular amb una altra de cançó més seriosa?

8. Quasi totes les cançons del repertori coral són harmonitzades (habitualment, 4 v.m.) Hi influeix el tipus d'harmonització en l'acceptació del públic o el que més importa al capdavant, és la tonada?
9. Has fet alguna vegada algun encàrrec a un compositor perquè faci harmonitzacions de una o d'un grup de cançons populars? Li has demanat alguna característica concreta, li has dit quines cançons volies o la tria l'ha fet ell? Has harmonitzat tú mateix alguna cançó popular catalana? Amb quin criteri?
10. Perquè no es canten gaire o gens les harmonitzacions de Morera, Nicolau, Millet, Pujol i en general, les del repertori orfeonístic? Raons estètiques, o de dificultat, o altres?
11. Les sardanes populars com Les fulles seques o La sardana de les monges, s'han de considerar cançó popular encara que siguin d'autor conegut?
12. Prefereixes les harmonitzacions "a capella" o amb instruments?
13. Creus que funciona la fórmula de fer una harmonització de varies cançons, i enllaçar-les amb interludis instrumentals?
14. Creus que els compositors hi haurien de dedicar més atenció a l'harmonització de cançons populars catalanes? I mirat des d'un altre punt de vista: se'ls hi haurien de fer més encàrrecs?
15. Quantes cançons populars (més o menys) coneixes? Trobes que sempre s'harmonitzen i es canten les mateixes? Són les millors? O és que les altres són desconegudes?
16. Una qüestió semàntica: què s'utilitza més dintre del món coral, la paraula popular o tradicional ("cançó popular" o cançó tradicional"? Les consideres sinònimes?
17. L'obra del Cançoner Popular de Catalunya va fer un important treball de recopilació i recerca (entre 1921 i 1937), arribant a recollir més de 50000 fitxes. Què s'hauria de fer amb tot aquest material? Fer-lo accessible a tothom o guardar-lo pels investigadors? Publicar-lo tot? Només quan se'n pogués fer un estudi crític? O no val la pena?
18. Es canta / es programa / s'escolta menys cançó popular catalana ara que en temps de la dictadura? Era una forma d'afirmació i resistència? Funciona encara com imatge de país? Perquè?